

Asia: VN/14593/2020

Hallituksen esitys työ- ja elinkeinohallinnon asiakastietojen käsittelyä ja palvelualustaa koskevaksi lainsäädännöksi

1. Esitysluonnoksen vaikutusten arviointi

- Millaisia vaikutuksia esitetyillä muutoksilla ennakoitte olevan toimintaanne?
- Onko esityksessä tunnistettu teidän toimintanne kannalta merkittävät vaikutukset?

-

2. Laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta

2.1

1 luku Yleiset säännökset

Ei lausuttavaa.

2.2

2 luku Työnhakija

Ei lausuttavaa.

2.3

3 luku Työnvälitys

Ei lausuttavaa.

2.4.

12 luku Julkisen työvoima- ja yrityspalvelun toimeenpano ja siihen liittyvä yhteistyö

Ei lausuttavaa.

2.5.

13 luku Asiakastietojen käsittely

Keha-keskukselle on rekisterinpitäjänä säädettävä velvollisuus ja mahdollisuus toimia GDPR-asetuksen artiklojen 12 ja 20 mukaisesti, jolloin rekisteröidyllä on oikeus saada rekisterinpitäjälle toimittamansa henkilötiedot jäsennellyssä, yleisesti käytetyssä ja koneellisesti luettavassa muodossa sekä halutessaan siirtää kyseiset tiedot toiselle rekisterinpitäjälle. Tämä koskee TE-palvelujen ja Kuntakokeilujen asiakastietoja (9 § Tiedot työnantajille) sekä työnhakuprofiilien tietovarantoa.

Yksityisten työnvälittäjien työnantajilta saamien valtuuksien nojalla pyytämien asiakastietojen saaminen tietojärjestelmien välillä on oltava mahdollista.

Asiassa on toimittava Tietosuojavaltuutetun toimiston ohjeiden mukaisesti:

<https://tietosuoja.fi/oikeus-siirtaa-tiedot>

"Henkilötiedot on siirrettävä jäsennellyssä, yleisesti käytetyssä ja koneellisesti luettavassa muodossa. -- Rekisterinpitäjien on myös toimitettava tietojen mukana mahdollisimman paljon metatietoja, jotka ovat mahdollisimman täsmällisiä ja tarkkoja, jotta vaihdettujen tietojen tarkka merkitys säilyy. Tietosuojasetuksessa ei anneta erityisiä suosituksia annettavien henkilötietojen muodosta, koska sopivin muoto vaihtelee eri aloilla ja tiedosta riippuen. Eri alojen sidosryhmiä ja ammattijärjestöjä kannustetaan tekemään yhteistyötä ja laatimaan yhteentoimivat standardit, jotta oikeutta koskevat vaatimukset voidaan täyttää."

2.6

13 a luku Palvelualusta

Useissa tapaamisissa ja keskusteluissa eri alojen toimijoiden (yksityiset ja viranomaiset) on todettu, ettei työllisyyttä edistävä data liiku riittävästi järjestelmästä toiseen vaikka työnhakija näin haluaisi GDPR-asetuksen mukaisin oikeuksin. Tähän on syynä eri lakien esteet ja asiaan on kiinnitetty huomiota myös uuden julkisuuslain valmistelussa. Siksi Työmarkkinatori-palvelusta ei saa tulla tietokantaa, jonne säilötään tietoa, mutta dataa ei saa sieltä ulos jatkokäyttöön ja jalostettavaksi GDPR- ja MyData-periaatteiden mukaisesti.

Järjestelmään ja palvelualustaan on luotava toiminnalliset ominaisuudet, joilla Asiakkaat voivat käytännössä helposti toteuttaa GDPR-asetuksen mukaiset oikeutensa tietojen (MyData) käsittelystä (poistaminen ja erityisesti siirtäminen).

Palvelualustalla julkaistavien työpaikkailmoitusten julkisuudesta ja saatavuudesta teknisen rajapinnan (API) kautta on säädettävä.

Asiakkaan oikeudesta siirtää tiedot on säädettävä tarkemmin. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että lain 13a:3§:n tekstiin: "Profiilin laatija voi määrittellä, miltä osin ja kuinka pitkään työnhakuprofiili on julkaistuna" on sisällytettävä konkreettinen mahdollisuus ("nappi"), jolla profiilin laatija voi käyttää GDPR:n antamaa oikeuttaan siirtää tietojaan toiseen järjestelmään. Järjestelmän ylläpitäjän pitää toteuttaa tekninen API-rajapinta, jonka kautta tämä on mahdollista.

On säädettävä tarkemmin mitä tarkoittaa työnhakuprofiilien hakeminen "yksittäishakuina"? - Yksittäishakuun voi saada helposti vastauksena tuhansia työnhakijoita esim. hakemalla paikkakunnan perusteella. Alustaa ammatikseen käyttävien yksityisten työnvälitysyriyten (esim. henkilöstövuokrauspalvelut, yksityiset työnvälittäjät, internetissä toimivat työnvälitysalustat) tarpeet ovat toisenlaiset kuin yksittäisillä yrityksillä.

Yritys voi valtuuttaa esim. valtakirjalla yksityisen työnvälitysyriyksen hakemaan työntekijöitä ja työnhakijoiden profiileja puolestaan. On säädettävä miten työnhakijayrityksen oikeus saada tietoja työnhakijoista työnantajan edustajana toteutetaan? Yksityinen työnvälitysyriitys voi kerätä valtakirjoja tuhansilta työnantajilta ja toimia heidän puolestaan. On säädettävä miten Työmarkkinatorilta on mahdollista saada työnhakijoiden itsensä julkaisemia työnhakijaprofiileja ulos API-rajapinnan kautta GDPR-asetuksen mukaisesti työnhakijan suostumuksella huomioiden myös 13:9§ Suostumus tietojen luovuttamiseen työnantajalle sekä 13a:3§ Työnhakuprofiilin julkaiseminen ja profiilien hakeminen.

2.7

14 luku Muutoksenhaku

Ei lausuttavaa

3. Laki työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta

3.1. Huomionne koskien työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain 14 ja 18 §:ään ehdotettavia muutoksia? (2. lakiehdotus)

Kuntakokeiluissa on huomioitava julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyö työnvälityspalvelujen tuottamisessa kaikilla tasoilla.

4. Laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta

4.1 Huomionne koskien työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annettuun lakiin ehdotettavia muutoksia? (3. lakiehdotus)

Ei lausuttavaa.

5. Muut huomiot

5.1 Mahdolliset muut huomionne ehdotetusta sääntelystä ja esityksestä?

Digitaalisten palvelujen näkökulmasta esityksestä puuttuu laaja-alainen näkemys nopeasti kehittyvistä yksityisistä ja usein kansainvälisistä palveluista sekä muista palvelualustoista, joihin on kiinnitetty huomiota myös esimerkiksi Valtioneuvoston selvityksissä "Onko Suomi jäämässä alustatalouden junasta?" 2016 ja "Murroksesta uuteen kasvuun Työ- ja elinkeinoministeriön tulevaisuuskuva 2018" ja "Datapohjaisen arvonluonnin strategiset vaihtoehdot 2021".

Kyllönen Janne
MunJob Oy